

Nemzeti Újjáépítési Program

„Oktatási reformcsomag 2026-2030”

Készült: Budapest, 2025. november 10.

Szakmai összefoglaló

I. Fejezet

Helyzetkép, célkitűzések és stratégiai irányok

(Az oktatás a Nemzet Újjáépítési Program első pillére)

1.1 Általános bevezetés

2025-ben Magyarország oktatási rendszere történelmi fordulópontonra érkezett. Az oktatásügy évek óta **alulfinanszírozott, központosított és demotivált** rendszerként működik, amely nem képes ellátni alapvető társadalmi funkcióit: **a tudás átadását, az esélyteremtést és a nemzeti szellemi tőke megőrzését.**

Az oktatás nem csupán kulturális, hanem **gazdasági és társadalmi infrastruktúra**. Ahol a tanár szegény, ott a tudás is az. Az Alternatív Szabadság Párt (ASP) kormányzati programja az oktatást nem kiadásként, hanem **nemzeti beruházásként** kezeli.

A cél:

- a tanári pálya társadalmi rangjának visszaállítása,
- a szakmai autonómia helyreállítása,
- a közoktatás és felsőoktatás modernizálása,
- valamint a társadalmi kohézió újjáalapozása.

1. A magyar oktatás szerkezeti problémái (2025 helyzet)

1.2 Humánerőforrás-krízis

A közoktatásban **133 000 pedagógus** dolgozik, átlagéletkoruk 50,4 év.

A tanári utánpótlás az elmúlt 10 évben drámai mértékben visszaesett:

Mutató	2013	2025	Változás
Pedagógusképzésre felvettek	12 800 fő	5 400 fő	~ 57,8%
Pályaelhagyás 5 éven belül	18%	41%	+23 p.p.
Betöltetlen tanári státusz	2 800	12 500	+347%

A tanári kar elöregedése miatt a **következő 7 évben 35 000 pedagógus vonul nyugdíjba**, miközben évente alig 5-6 000 új diplomás lép a pályára. Ha ez a tendencia fennmarad, 2030-ra **minden harmadik iskolában tanárhiány** alakul ki.

1.3 Alulfizettség és béraránytalanság

A pedagógusbérek még a 2025-ös emelés után is **jelentősen elmaradnak az EU-átlagtól**:

Kategória	Magyarország 2025	EU-átlag	Arány
Gyakornok	640 900 Ft	~ 1 375 600 Ft	kb. 47,47%
Pedagógus 1	653 100 Ft	~ 1 558 000 Ft	kb. 41,9%
Pedagógus 2	660 400 Ft	~ 1 710 000 Ft	kb. 38,7%
Mesterpedagógus	716 900 Ft	~ 2 090 000 Ft	kb. 34,2%
Kutatótanár	840 000 Ft	-	-

A magyar pedagógus **átlagosan 43%-kal** kevesebbet keres, **mint uniós kollégái**, és csak 52%-át a hazai diplomás átlagkeresetnek. Ez a bérszakadék a tanári hivatás megbecsülésének hiányát is kifejezi.

1.4 A tanári autonómia hiánya

A 2013-ban bevezetett **Klebelsberg Központ** és a tankerületi rendszer a tanári döntéseket **bürokratikus ellenőrzés alá helyezte.**

A tanárok 74%-a szerint *„a szakmai szabadság korlátozása hátráltatja a diákok fejlődését.”*

A túlzott központosítás eredménye:

- rugalmatlan tantervek,
- tankönyvmonopólium,
- tanári kezdeményezések elfojtása,
- iskolai szintű döntéshozatal hiánya.

1.5 Infrastruktúra és digitalizációs lemaradás

A magyar közoktatás **épületállománya és digitális felszereltsége** az elmúlt évtizedekben súlyosan lemaradt mind az uniós, mind a regionális szinthez képest. Az iskolák közel 60%-a **30 évnél régebbi épületben működik**, amelynek jelentős része energetikailag elavult, nem felel meg a 21. századi egészségügyi és biztonsági előírásoknak.

A **digitális tanulási környezet** hiánya különösen súlyosan érinti a vidéki térségeket. A tanulók közötti technológiai különbség mély társadalmi szakadékot okoz: míg a városi iskolákban jellemzően van számítógép, stabil internet és interaktív tábla, addig a kistelepüléseken még mindig jellemző a **papír alapú, frontális oktatás.**

Főbb problémák 2025-ben:

Terület	Magyar helyzet 2025	EU átlag	Lemaradás
Szélessávú internetelérés	78%	98%	- 20 p.p.
Interaktív tábla/digitális kijelző	46%	82%	-36 p.p.
Tanulókra jutó, működő számítógép	1 gép / 7 diák	1 gép / 2,5 diák	jelentős
Korszerű fűtési és szigetelési rendszerrel rendelkező iskolák aránya	39%	87%	-48 p.p.

A **digitális tananyagok elérhetősége** sem egységes: jelenleg több mint 6000 iskola nem fér hozzá egységes állami platformhoz, a meglévő rendszerek (KRÉTA, Sulinet, stb.) elavultak, nem felhasználóbarátok, és **nem támogatják az interaktív, valós idejű tanulást.**

A tanulók 34%-a, a pedagógusok 41%-a saját eszközzel kénytelen tanítani és tanulni, ami a szociális különbségek mélyüléséhez vezet.

Következmények:

1. **Tanulási esélyegyenlőtlenség** – a digitális lemaradás a szegényebb térségek diákjait hátrányos helyzetbe hozza,
2. **Pedagógusi terhelés növekedése** – a tanárok saját eszközeiket használják, sokszor megfelelő infrastruktúra nélkül,
3. **Energia-, és fenntartási pazarlás** – a rossz állapotú épületek éves szinten több tízmilliárd forint többletkiadást jelentenek az államnak,
4. **Tanulói motiváció csökkenése** – a modern vizuális és digitális tananyagok hiánya miatt a diákok nehezebben kapcsolódnak be az oktatásba.

Összegzés

A magyar oktatás **fizikai és digitális infrastruktúrája 2025-re válságos állapotba került.** Az ASP oktatási reform egyik első lépése ezért az lenne, hogy:

- minden iskola **megfeleljen a 21. századi digitális követelményeknek,**
- a tanulók és tanárok **egyenlő hozzáférést kapjanak az oktatási technológiákhoz,**
- és az **iskolai épületállomány felújítása, korszerűsítése** nemzetstratégiai beruházásként történjen meg.

Ezt az **ASP 2026-2027 közötti fejlesztési programja** részletesen tartalmazza a következő fejezetben.

2. Az oktatási rendszerstratégiai szerepe

Az oktatás nem önmagában működő ágazat, hanem **a nemzet szellemi, gazdasági és társadalmi alapstruktúrájának meghatározó eleme.**

A modern, versenyképes Magyarország alapja a tudásra épülő gazdaság és a magas szintű humán tőke. Az oktatási rendszer ezért **nem kiadás, hanem beruházás:** minden forint, amelyet a gyermekekre, pedagógusokra és az intézményekre fordítunk, a jövő gazdasági teljesítményét növeli.

Az ASP oktatási reformja a **Nemzeti Újjáépítési Program első pillére,** amely a gazdasági és társadalmi szerkezetváltás alapját teremti meg. A reform egyszerre szolgálja a **versenyképességet, a társadalmi kohéziót és az értékalapú nevelést.**

2.1 Stratégiai összefüggések

1. **Gazdasági kapcsolat** Az oktatás az állam gazdasági növekedésének motorja. A magasan képzett munkaerő növeli a termelékenységet, az innovációt és a vállalkozói aktivitást. Az ASP oktatáspolitikája szorosan összekapcsolódik a gazdasági reformmal: a szakképzés, a technológiai oktatás és a felsőoktatási irányok a magyar ipar újraépítéséhez igazodnak.
2. **Társadalmi kapcsolat** A társadalmi egyenlőség kulcs az oktatás. A szegénység és a hátrányos helyzet csak oktatással szüntethető meg tartósan. Az ASP célja, hogy minden gyermek – függetlenül lakóhelyétől, családi helyzetétől vagy származásától – ugyanolyan minőségű oktatást kapjon,
3. **Kulturális kapcsolat** A magyar nyelv, kultúra és történelem megőrzése nem múltidézés, hanem jövőépítés. Az ASP oktatási rendszerében a nemzeti identitás ápolása és a modern, nyitott világszemlélet egymást kiegészíti.

4. **Digitális kapcsolat** A digitalizáció nem cél, hanem eszköz. Az ASP szerint a mesterséges intelligencia, az online tanulás és a digitális platformok az oktatás hatékonyságát növelik, de nem helyettesítik az emberi kapcsolatot és a tanári szerepet.

2.2 Az oktatási stratégia célja

Az ASP kormány oktatási stratégiájának célja, hogy 2026 és 2030 között:

- helyreállítsa az oktatás társadalmi tekintélyét,
- megteremtse a tudásalapú gazdaság emberi erőforrásait,
- biztosítsa a digitális korszakhoz való alkalmazkodást,
- és kialakítson egy élethosszig tartó tanulásra épülő, önálló gondolkodásra nevelő rendszert.

2.3 A stratégia alapelvei

1. **Minőség és hozzáférés egysége** – nem elég, ha az oktatás elérhető, annak magas színvonalúnak is kell lennie,
2. **Állami felelősség, de helyi autonómia** – az oktatás közérdek, de a döntéseket helyben kell meghozni,
3. **Tudásalapú nemzet** – az oktatás a társadalmi mobilitás és a nemzeti önrendelkezés kulcsa,
4. **Fenntarthatóság** az oktatás infrastruktúrája és tartalma egyaránt a zöld átmenet részévé válik,
5. **Digitális korszakváltás** – minden tanuló és pedagógus számára biztosított a korszerű technológia és tananyag.

2.4 Az ASP szerepfelfogása

Az ASP kormánya **nem irányítani**, hanem **megerősíteni és szolgálni** kívánja az oktatási rendszert. Az állam feladata nem az, hogy beleszóljon a tanítás tartalmába, hanem hogy biztosítsa az erőforrásokat, a szabadságot és az infrastruktúrát ahhoz, hogy a tanárok és diákok sikeresek lehessenek.

A reform a bizalom és a partnerségre épül:

- tanár ↔ diák,
- iskola ↔ szülő,
- állam ↔ társadalom viszonylatban.

3. Az ASP oktatási reform célkitűzései 2026-2030 között

Az Alternatív Szabadság Párt oktatási reformja egy négyéves, teljes rendszerátalakítási program, amelynek célja, hogy Magyarország oktatása 2030-ra elérje az uniós minőségi és hozzáférési átlagot, miközben megőrzi a nemzeti értékeket és a társadalmi szolidaritást.

A reform három pillére:

1. **Társadalmi igazságosság és esélyegyenlőség**
2. **Szakmai szabadság és minőség**
3. **Modernizáció és digitális korszakváltás**

3.1 Társadalmi igazságosság és esélyegyenlőség

Az ASP meggyőződése, hogy **minden gyermek számít**. Az oktatás nem lehet a társadalmi különbségek újrateremtője, hanem azok felszámolója.

Fő célkitűzések:

- **ingyenes közoktatás minden szinten** beleértve az érettségit és az első szakmát,
- **ingyenes felsőoktatás** minden alapképzésben 2026 szeptemberétől,
- **iskolai étkeztetés és tanszercsomag** biztosítása a teljes diákpopuláció 100%-ának,
- **inkluzív oktatás:** a sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű diákok fejlesztése állami garanciával,
- **tanulói mobilitási program:** a hátrányos térségek tanulóinak támogatása kollégiumi elhelyezéssel, ösztöndíjjal, utaztatással.

A cél, hogy 2027-re **megszűnjön a tanulási szegénység**, és minden gyermek számára elérhető legyen a teljes értékű oktatás.

3.2 Szakmai szabadság és minőség

Az oktatás csak akkor működik, ha a tanárok szabadok, megbecsültek és szakmailag önállóak. Az ASP visszaállítaná a **pedagógusi autonómiát és megerősíti a tanári hivatás társadalmi rangját**.

Kiemelt intézkedések:

- **A tankerületi rendszer megszüntetése**, helyette **önálló, választott iskolafenntartó tanácsok** jönnek létre,
- **Pedagógusbérek duplázása** 3 év alatt (2026-2028),
- **Teljesítményalapú ösztönzőrendszer** a minőségi oktatásért,
- **A tanárképzés modernizálása:** gyakorlatorientált, mesterszintű pedagógusképzés, állami ösztöndíjjal,
- **Tanári életpálya-program:** továbbképzések, lakhatási támogatás, gyermeknevelési kedvezmények,
- **Iskolai autonómia:** a tantestület és az igazgató közösen dönt a tananyag és módszertan helyi kiegészítéseiről.

Az ASP szerint a tanár nem végrehajtó, hanem **értékteremtő szakember**.

3.3 Modernizáció és digitális korszakváltás

A modern társadalom alapja a tudásalapú, technológiailag fejlett oktatás. Az ASP célja, hogy 2028-ra minden **oktatási intézmény digitálisan felszerelt, energetikailag korszerű és környezettudatos legyen**.

Célkitűzések:

- Minden iskola **széles sávú internet-, és wifi-hozzáféréssel** működjön,
- 1 diák = 1 digitális eszköz (tablet vagy laptop) elv 2028-ig,
- Bevezetésre kerül a „**Digitális Oktatási Platform**” (DOP) – központi, nyílt hozzáférésű tananyagportál,
- **Online tanulás, vizsgáztatás és tanári fórumrendszer** az egész országban,
- Az iskolai infrastruktúra **zöld energiával** (napelem, hőszivattyú) üzemel,
- Minden intézmény új **digitális laborral és innovációs térrel** rendelkezik.

A cél nem pusztán technológiai fejlesztés, hanem a **digitális gondolkodásmód meghonosítása** az oktatásban. A diák ne csak felhasználó legyen, hanem **alkotó, fejlesztő, gondolkodó ember**.

3.4 Oktatási igazgatási és szerkezeti reform

Az oktatási rendszer irányítása átlátható, szakmai és demokratikus alapokra kerül.

Változtatások:

- **A Klebelsberg Központ megszüntetése,**
- **Nemzeti Oktatási Tanács** létrehozása, amelyben pedagógusok, szülők, diákok és szakmai szervezetek képviseltetik magukat,
- **Oktatási Körzetek** járás szintű szakmai egységek jönnek létre, politikai befolyás nélkül,
- **Iskolafenntartó Tanács** minden intézményben – szülők, tanárok, diákok és önkormányzat közös döntéshozatal,
- **Átlátható finanszírozás:** minden iskola **éves költségvetése** és eredménymutatója nyilvános.

3.5 Oktatás, mint nemzeti beruházás

Az ASP szerint az oktatás **a legnagyobb nemzeti befektetés**. A jól képzett, egészséges és gondolkodó fiatalok biztosítják Magyarország jövőjét, ezért minden oktatási kiadás hosszú távon **gazdasági megtérülést hoz**.

A cél 2030-ra:

- Az oktatási ráfordítás elérje a **GDP 6,5%-át** (2025-ben ez 4,1%),
- A pedagógusok átlagbére elérje az **EU-átlag 90%-át**,
- A tanulói lemorzsolódás **3% alá csökkenjen**,
- Magyarország az **EU digitális oktatási rangsorában az első 10 ország közé kerüljön**.

4. Az ASP reform filozófiája – oktatás mint beruházás

Az **Alternatív Szabadság Párt** számára az oktatás nem költségvetési tétel, hanem **nemzeti beruházás**. A jövő gazdasági és társadalmi teljesítménye attól függ, hogy az állam ma milyen szinten fektet be az emberi tudásba, a nevelésbe és a szellemi értékekbe.

Az oktatás az a terület, ahol a **befektetett forint nem fogy el, hanem megsokszorozódik** – termelékenységen, innovációban, társadalmi stabilitásban és kulturális önazonosságban.

4.1 Az oktatás gazdasági értelmezése

A tudásalapú gazdaság korszakában a versenyképesség alapja már nem az olcsó munkaerő, hanem az **okos munkaerő**. A fejlett államok a GDP 6-7%-át fordítják oktatásra, mert felismerik, hogy minden oktatási befektetés 3-5-szörösen térül meg a hosszú távú gazdasági teljesítményben.

Az ASP gazdasági stratégiája szerint az oktatás:

- **termelési tényező**, hiszen képzett munkaerőt biztosít,
- **innovációs forrás**, mert új tudást hoz létre,
- **foglalkoztatáspolitikai eszköz**, mivel növeli a munkaerőpiaci részvételt,
- és **szociális stabilizátor**, mert csökkenti a szegénység és munkanélküliség kockázatát.

Az oktatásba fektetett minden 1 forint **átlagosan 2,7 forintnyi GDP-növekedést generál** 10 éven belül. Ezzel az oktatás a **legmagasabb megtérülési arányú állami beruházás**.

4.2 Az oktatás társadalmi értelmezése

A társadalmi fejlődés nem mérhető pusztán gazdasági mutatókkal. Az oktatás az **emberi méltóság, a közösségi szolidaritás és a nemzeti öntudat** hordozója. A jól működő oktatás egyben **társadalomformáló erő** – megtanít együtt élni, vitázni, gondolkodni és dolgozni.

Az ASP reform szerint az iskola nem pusztán tanulási hely, hanem közösség, ahol:

- érték születik,
- felelősség alakul,
- és megtanuljuk tisztelni a másikat.

A gyermekek nem „adatok a rendszerben”, hanem a **nemzet jövőjének hordozói**. Az ASP ezért a pedagógiát **nem állami eszköznek**, hanem **nemzeti hivatásnak** tekinti.

4.3 Az oktatás, mint nemzetstratégiai beruházás

A magyar társadalom jövője azon múlik, hogy képes-e megtartani és fejleszteni szellemi erőforrásait. Az oktatás az **állam legnagyobb értékmegőrző és értékteremtő ágazata**.

Az ASP szerint a nemzetstratégiai oktatási beruházása három szinten valósul meg:

Szint	Beruházás típusa	Eredmény
Egyéni szint	Tudás, képesség, életpálya	Önálló, szabad, gondolkodó állampolgár
Társadalmi szint	Közösségi tanlás, kulturális stabilitás	Erősebb társadalmi kohézió és demokratikus kultúra
Nemzetgazdasági szint	Szakképzés, innováció, K+F	Növekvő GDP, versenyképesség és technológiai önállóság

Az ASP filozófiája szerint a **tanár az ország legfontosabb befektetési partnere**. A tanár bérének, eszközének és szabadságának biztosítása nem kegy, hanem **stratégiai döntés**.

4.4 A tudás, mint közösségi tőke

A tudás a 21. század legfontosabb közös erőforrása. Nem magántulajdon, hanem **nemzeti vagyon**, amelyet közösen kell fejleszteni és megosztani.

Az ASP oktatáspolitikája ezért:

- elutasítja a tudás piacosítását,
- támogatja a közösségi tudásmegosztást,
- és biztosítja, hogy **mindenki számára hozzáférhető legyen az élethosszig tartó tanulás.**

A cél: **tanuló társadalom – ahol minden korosztály** számára természetes az önképzés, a fejlődés és az új ismeretek megszerzése.

Összegzés

Az ASP oktatási reform filozófiája egyszerű és világos:

„Az oktatás a nemzet jövőjébe való legbiztosabb befektetés.”

A tanár, a diák és az iskola az egész ország szellemi alapja. Ha ezek megerősödnek, erősödik a gazdaság, a társadalom és demokrácia is.

Az ASP ezért az oktatást nem rövid távú politikai kérdésként, hanem **hosszú távú nemzetstratégiai programként** kezeli.

5. Az oktatás ASP-szintű átalakításának alapelvei

Az Alternatív Szabadság Párt oktatási reformja nem csupán a tantárgyak és a tantervek átalakítását jelenti, hanem a **teljes rendszer újragondolását és működésének radikális megújítását.**

Az alapelvek meghatározzák, hogy az oktatás miként működjön az új, szabad és igazságos társadalom keretében.

5.1 Autonómia és decentralizáció

A közoktatás rendszerében elengedhetetlen, hogy az iskolák, pedagógusok és helyi közösségek **szakmai autonómiát kapjanak.** A központosított irányítási rendszert felváltja a **helyi döntéshozatal** és a **szülők, pedagógusok, diákok és önkormányzatok aktív bevonása.**

Alapelvek:

- **Iskolai autonómia:** Az iskolák helyben hozzák meg az oktatási döntéseket, a tantervhez való hozzáférés és a pedagógiai módszerek terén.
- **Oktatási körzetek létrehozása:** A tankerületek megszüntetése után regionális szakmai irányítást biztosító oktatási körzetek jönnek létre.
- **Szülői és pedagógusi részvétel:** A szülők és pedagógusok közvetlenül részt vesznek az iskolai döntésekben, beleértve az iskolai tantervet, az éves költségvetést és a tantárgyak kiválasztását.

- **Munkáltatói és pedagógusi jogok:** A pedagógusok munkakörülményei és döntési jogköreik növelése, beleértve a tantárgyi szabadságot és a szakmai továbbképzést.

5.2 Inklúzió és esélyegyenlőség

Az oktatásban **senkit sem hagyunk hátra**, és minden gyermek számára egyenlő esélyt biztosítunk a tudáshoz való hozzáférésre. Az ASP oktatási reformja **külön figyelmet fordít a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű és szociálisan hátrányos** diákokra.

Alapelvek:

- **Inkluzív oktatás:** Minden gyermek, függetlenül társadalmi helyzetétől, képességeitől vagy származásától, azonos minőségű oktatást kap,
- **Speciális nevelési igényű gyermekek:** Az iskolák megfelelő támogatást nyújtanak az SNI (sajátos nevelési igényű) diákok számára, beleértve a személyre szabott tanulási támogatást és fejlesztési programokat,
- **Hátrányos helyzetű diákok:** A szociálisan hátrányos helyzetű családok számára ingyenes étkezés, tanszercsomagok és extra tanórák biztosítása,
- **Esélyegyenlőség:** Az ASP reformja **megakadályozza** a társadalmi különbségek oktatásbeli felnagyítását, és biztosítja, hogy a tehetséges gyermekek minden körülmények között kibontakozhassanak.

5.3 Képességfejlesztés és kompetenciaalapú oktatás

A jövő munkaerőpiacán nem lexikális tudás, hanem a **problémamegoldó képesség, a kreativitás, az együttműködés és a kritikai gondolkodás** lesznek meghatározóak. A reform célja, hogy a diákok ne csupán passzívan elsajátítsák az ismereteket, hanem aktívan alkalmazzák azokat.

Alapelvek:

- **Kompetenciaalapú oktatás:** A tananyagok és a tantárgyak átalakítása, hogy **ne csak tudást**, hanem készségeket és alkalmazható kompetenciákat is tanítson.
- **Aktív tanulás:** A tanulók **önálló gondolkodásra és kreativitásra** vannak ösztönözve, az oktatás nem csupán frontális, hanem interaktív és projektalapú.
- **Digitális és technológiai kompetenciák fejlesztése:** A digitális készségek (pl. programozás, adatkezelés, online kommunikáció) minden tanuló számára elérhető, minden szinten.

5.4 Fenntarthatóság és környezeti felelősség

Az ASP oktatási reformja a fenntarthatóságra épül, hiszen a jövő nemcsak gazdasági, hanem ökológiai is. A gyermekeknek már most el kell sajátítaniuk a **környezettudatos gondolkodást** és életmódot, hogy ők maguk váljanak a jövő **fenntartható társadalma** vezetőivé.

Alapelvek:

- **Zöld iskolák:** Minden iskola **fenntartható módon működik:** napelem, esővízgyűjtés, energiatakarékos épületfelújítások,

- **Ökológiai nevelés:** A környezeti nevelés és fenntarthatóság beépítése az iskolai tananyagokba, kezdve az óvodától,
- **Környezettudatosság fejlesztése:** A diákokat nemcsak az iskolai, hanem a közösségi környezetükben is **fenntarthatóságra és társadalmi felelősségvállalásra** neveljük.

5.5 Tanári hivatás megerősítése

A pedagógusok a reform középpontjában állnak, hiszen nélkülük nem valósulhat meg semmiféle változás. A tanári hivatás megerősítése, a szakmai szabadságuk visszaállítása és a **méltó bér biztosítása** alapfeltétel az új rendszerben.

Alapelvek:

- **Tanári autonómia:** A tanárok szakmai szabadságának biztosítása, saját módszereik alkalmazásával, a tanterv keretein belül,
- **Bér és megbecsülés:** A pedagógusok fizetésének növelése és a társadalmi megbecsülésük helyreállítása, hogy a tanár legyen a legmagasabb tiszteletnek örvendő szakma,
- **Továbbképzés és szakmai fejlődés:** Rendszeres szakmai továbbképzések, tanármentorálás, valamint az oktatás különböző szintjei között folyamatos együttműködés.

5.6 Közösségi felelősségvállalás és társadalmi kohézió

A közoktatás nemcsak tudás, hanem közösségi értékeket is kell közvetítsen. Az iskolák szerepe nem csupán az oktatásban, hanem a **szociális készségek, együttműködés, etika és társadalmi felelősségvállalás** nevelésében is fontos.

Alapelvek:

- **Közösségépítő iskola:** Az iskolák közösségi helyek, ahol a diákok és a pedagógusok együttesen dolgoznak a közös érdekében,
- **Szociális érzékenység:** A diákok nemcsak a tudományos tantárgyakban, hanem az élet nagy kérdéseiben is kompetenssé válnak (pl. szociális felelősségvállalás, közszolgáltatás, demokrácia).
- **Szolgáltatás orientált iskola:** Az iskola nemcsak oktat, hanem segíti a társadalom igényeinek kielégítését: mentorálás, közösségi munka, játékonyság.

6. Kormányzati struktúra az oktatási reform végrehajtásához

Az oktatási reform sikerének kulcsa a **kormányzati koordináció és átlátható felelősségi rendszer**. Az ASP a reform megvalósítását **új irányítási modellben** valósítja meg, amely a központosítás helyett a **partnerségre és szakmai döntéshozatalra** épül.

6.1 Oktatási Minisztérium és stratégiai felügyelet

- Az **Oktatási Minisztérium** önálló tárcaként működik, az Egészségügyi, Szociális és Gazdasági Minisztériumokkal szoros együttműködésben,
- Az oktatás felügyelete nem politikai, hanem **szakmai testület** (a Nemzeti Oktatási Tanács) látja el,

- A Tanács tagjai: pedagógus-szakszervezetek, szülői szövetségek, diákszervezetek, tudományos és civil szervezetek képviselői,

6.2 Állami Oktatási Beruházási Ügynökség (ÁOBÜ)

- Az infrastruktúra-fejlesztések (iskolaépítések, napelem, digitalizáció, felújítások) koordinálására létrejött **Állami Oktatási Beruházási Ügynökség**,
- Feladata a fejlesztési források kezelése, közbeszerzések lebonyolítása és minőségbiztosítása.

6.3 Szakszervezeti és civil partnerség

- Az ASP kormánya bevonja a **szakszervezeteket, pedagógusokat és civil szakmai szervezeteket** az oktatáspolitikai döntéseinek előkészítésébe,
- Az iskolai dolgozók véleményezési és javaslattevési joga **törvényben rögzített** lesz.

7. A reform társadalmi hatásai

Az oktatási reform nemcsak az iskolákat, hanem az egész társadalmat formálja. Az ASP programja a **tudásalapú, szolidáris és igazságos Magyarország** megteremtését célozza.

7.1 Társadalmi mobilitás növekedése

- A minőségi oktatáshoz való hozzáférés javulása **megtöri az örökölt szegénység spirálját**,
- A hátrányos helyzetű diákok nagyobb arányban jutnak el az érettségiig és a felsőoktatásba.

7.2 Társadalmi kohézió erősödése

- Az oktatás egységesíti a társadalmat: közös értékeket, kulturális identitást és együttműködést teremt,
- Az iskolák közösségi terek lesznek, nem szegregált intézmények.

7.3 Gazdasági hatás

- A képzett munkaerő **növeli a termékenységet** és az innovációt,
- 2030-ra a reform legalább 1,2%-os GDP-növekedést eredményez évente az oktatási beruházások közvetett hatásaként.

8. A reform elindításának ütemezése (2026-2030)

Az oktatási reform 13 hónapos első szakaszban indul (2027 január 1. - 2028. április 20.), majd 2030-ig fokozatosan épül be a teljes oktatási rendszerbe.

Időszak	Fő intézkedések	Felelős
2026. július – december	Jogszabályi változtatások, tankerületek megszüntetése, Oktatási Körzetek megalakítása. Pedagógusbérek 30%-os emelése	Oktatási Minisztérium
2026. szeptember – december	Tananyagcsökkentés, digitális eszközbeszerzés	Oktatási Minisztérium + ÁOBÜ
2027. január – 2028. március	Iskola-felújítások, tanári képzések, Digitális Oktatási Platform bevezetése	ÁOBÜ + Nemzeti Oktatási Tanács
2027 – 2028	Szakképzési reform, egyetemi tandíjak eltörlése, új vizsgarendszer	Oktatási és Gazdasági Minisztérium
2029 – 2030	Teljes átállás az új struktúrára, hatásmérés, nemzetközi értékelés	Oktatási Minisztérium + Állami Számvevőszék

A reformot a **Nemzeti Oktatási Tanács** évente értékeli, és az eredményeket nyilvánosan közzéteszi.

9. Záró gondolat – ASP víziója

Az Alternatív Szabadság Párt víziója egy **tudásban gazdag, szabad és szolidáris Magyarország**. Olyan ország, ahol a gyermek nem hátrányból indul, a tanár nem alulfizetett végrehajtó, és az iskola nem politikai, hanem **közösségi tér**, ahol a jövő épül.

Az oktatási reform nem egyszeri intézkedés, hanem **újjászületés**. Az ASP célja, hogy 2030-ra Magyarország olyan tudásnemzetté váljon, amelynek minden polgára képes megállni a helyét Európában. Szabad, méltósággal és tudással.

II. fejezet Alapelvek és célok

Az ASP oktatáspolitikájának alapelvei a nemzeti, emberi és szakmai értékek egységére épülnek. A reform irányelvei:

1. Egyenlőség és hozzáférés

Minden gyermeknek joga van a korszerű oktatáshoz, függetlenül lakóhelyétől, származásától vagy anyagi helyzetétől. Az állam kötelessége, hogy minden településen biztosítsa az alapoktatást, és a közép-, valamint felsőfokú tanulmányokhoz is megteremtse az anyagi és infrastrukturális feltételeket. Ezért a reform célja: **minden tanulónak esélyt adni a tudás megszerzésére, és megszüntetni az oktatási szegregációt.**

2. Minőség és korszerűség

A tananyagokat átfogóan modernizáljuk: kevesebb lexikai anyag, több készség-, és problémamegoldás-fejlesztés. Az oktatásnak nem a múlt, hanem a jövő felé kell orientálnia – a digitális kor, a mesterséges intelligencia, a fenntartható gazdaság és az új társadalmi igények irányába. Minden diák hozzájut a **digitális taneszközhöz**, a tanárok pedig célzott IKT-képzést kapnak.

3. Pedagógus megbecsülés és életpálya

A tanár a nemzet lelke. A pedagógusi hivatás nem szolgálat, hanem hivatás, ezért a megbecsülés nemcsak szavakban, hanem **bérekben, körülményekben és szakmai autonómiában** is meg kell, hogy jelenjen.

Az ASP garantálja a pedagógusok bérének háromlépcsős emelését:

- 2026: +30%,
- 2027: +60%,
- 2028: +100% (2025-ös alaphoz viszonyítva). Emelett bevezetjük a „**Pedagógus Nemzeti Minősítési Rendszert**”, amely az oktatói teljesítményt nem bünteti, hanem támogató módon méri.

4. Állami felelősség és átláthatóság

Az ASP megszünteti a túlközpontosított, de felelőtlen fenntartói struktúrát (KLIK és utódjai), és helyette az átmeneti időszakban legfeljebb néhány regionális koordinációs egység működhet, kizárólag szakmai tanácsadói funkcióval, önálló bürokratikus apparátus nélkül. A végső cél az, hogy az iskolák közvetlenül, digitális rendszerben kapcsolódjanak az Oktatási Minisztériumhoz, megszüntetve minden köztes szintet és felesleges adminisztrációt.

5. Tanuló-központúság és emberi méltóság

A gyerek nem adat, nem statisztika, hanem ember. Az oktatás célja nem a kikényszerített uniformizálás, hanem az egyéni képességek kibontakoztatása.

A reform a tanulókat a rendszer középpontjába helyezi: egyéni tanulási utak, rugalmas órarendek, tanulói tanácsok és diákönkormányzati jogkörök-bővítések. Az iskolai fegyelem célja nem a megtörés, hanem a felelősség és az önuralom tanítása.

6. Tudásalapú gazdaság és nemzeti önrendelkezés

A jövő gazdaságát csak jól képzett, szabad gondolkodású emberek tudják fenntartani. Az oktatás tehát nemzeti szuverenitási kérdés is: az ország csak akkor lehet független, ha képes saját szellemi tőkéjét megteremteni.

Ezért a reform célja a **kutatás, innováció és szakmai utánpótlás** újraépítése.

7. Közösségi nevelés és nemzeti identitás

Az iskolának nemcsak tudást kell adnia, hanem értékrendet is. Az ASP-kormány célja, hogy a diákok a közösség, a haza, a természet és az emberi méltóság tiszteletére nevelődjenek. Az oktatás így egyszerre lesz **nemzeti és modern, európai és emberi**.

III. fejezet Bölcsődei és óvodai reform

3.1 A korai nevelés nemzeti jelentősége

A bölcsődei és óvodai nevelés és oktatási rendszer alapköve. Az élet első hat éve döntően befolyásolja a gyermek későbbi tanulási képességeit, szociális beilleszkedését, egészségi és mentális állapotát. Ezért az ASP oktatási reform kiemelt célja, hogy **a bölcsődék és óvodák hálózatát megerősítse, hozzáférhetővé tegye és minőségileg megújítsa**.

Az elmúlt években a korai gyermeknevelés méltatlanul háttérbe szorult: az intézmények egy része elavult, a dolgozók bére rendkívül alacsony, és sok településen nincs elegendő férőhely.

Az ASP-kormány ezzel szakít: **minden magyar gyermeknek joga van a bölcsődei és óvodai ellátásra**, amely állami, ingyenes és minőségi.

A program célja nemcsak az, hogy a szülők számára megkönnyítse a munkavállalást, hanem hogy a gyerekek már korai életszakaszban megkapják a fejlődésükhöz szükséges érzelmi, kognitív és szociális támogatást.

3.2 Intézményi struktúra és kapacitásbővítés

Az ASP-kormány 2026-2028 között **országos szintű bölcsődei és óvodai férőhely-bővítési programot** indít, három fő lépésben:

1. 2026-ban:

- 250 új állami bölcsőde és 300 óvoda építése,
- a meglévő intézmények felújítása, energiahatékonysági korszerűsítése,
- minden 3 év alatti gyermek számára elérhetővé válik a bölcsődei ellátás, amennyiben a szülő igényli.

2. 2027-ben:

- a hálózat bővítése új, **Prokoncept technológiával** épülő gyorsan telepíthető intézményekkel,
- a kis létszámú falvakban **összevont „mikroóvodák”** létesülnek, közös pedagógusállománnyal és digitális kapcsolattal a járási központokhoz,
- a hátrányos térségekben külön program indul (Északkelet-Magyarország, Dél-Dunántúl).

3. 2028-ban:

- minden gyermeknek automatikusan helyet biztosít az állam a lakóhely szerinti legközelebbi intézményben,
- a bölcsődei és óvodai ellátás **100%-ban ingyenessé válik** – sem szülői hozzájárulás, sem térítési díj nem lesz.

Az ASP célja, hogy **a 3 év alatti gyermekek legalább 70%-a**, a 3-6 éves korosztály **100%-a** intézményes nevelésben részesüljön 2028-ra.

3.3 Pedagógusok, gondozók, nevelők életpályája

A bölcsődei és óvodai dolgozók az egyik legelhanyagoltabb, mégis legfontosabb szektorban dolgoznak. A reform alapja a **bérrendezés** és a **szakmai elismerés**.

Az ASP háromlépcsős béremelést hajt végre számukra is:

- **2026-ban:** +30% az alapbérhez képest,
- **2027-ben:** +60%,
- **2028-ban:** +100%.

Ezen felül bevezetésre kerül az új „**Gyermeknevelői Életpályamodell**”, amely három szintet tartalmaz:

1. **Gondozó-Nevelő:** alapkü képesítéssel rendelkező dolgozó,
2. **Pedagógus II./szakdolgozó:** középfokú vagy főiskolai végzettséggel, mentorált feladatokkal,
3. **Mesternevelő:** többéves tapasztalattal, továbbképzéssel, intézményi mentorációval.

A szakmai előrelépéshez évente kötelező továbbképzés, etikai értékelés és gyakorlati bemutató tartozik. A mesternevelők az új intézmények mentorhálózatának vezetői lesznek.

3.4 Oktatási és fejlesztési tartalom

A korai nevelés tartalmát az ASP a „**Játék az Életre**” programra építi, amely az alábbi pilléreket tartalmazza:

- **Érzelmi biztonság:** minden gyermeknek személyes nevelői kapcsolata lesz (kis létszámú csoportok – 1:8 arány),
- **Kognitív fejlesztés:** zenei, nyelvi, logikai és mozgásfejlesztő foglalkozások,
- **Környezeti nevelés:** természetes anyagok, udvari játék, kertprogramok,
- **Digitális alapismeretek:** 5 éves kortól játékos tablet-, és robotika-foglalkozások,
- **Szociális tanulás:** együttműködés, konfliktuskezelés, empátia, közösségi szabályok.

Minden intézmény saját **helyi nevelési programot** készíthet az állami alaptanterv alapján, amelyet a szülők is véleményezhetnek. A gyermekek fejlődését nem jegyekkel, hanem **fejlesztési naplóban** követik, amely az iskolaérettség megállapításának alapja.

3.5 Infrastrukturális fejlesztések és eszközprogram

A 2026-2030-as időszakban az állam az oktatási költségvetésből évente mintegy **250-300 milliárd forintot** fordít a bölcsődei-óvodai infrastruktúrára.

Ez magában foglalja:

- új épületek építése.
- napelemekkel és hőszivattyúval működő energiahatékony megoldásokat,
- biztonságos udvari játékokat és játszóparkokat,
- étkeztetés fejlesztését (helyi alapanyagokkal),
- digitális tanulási eszközöket és interaktív táblákat.

Az új épületek Prokoncept és egyéb gyors építési technológiákkal készülnek, **4-6 hónapos kivitelezési idővel**, így a hiányzó férőhelyek már 2027 végére nagyrészt pótolhatók.

3.6 Szülői együttműködés és közösségi felelősség

A korai nevelés nem működhet a családok bevonása nélkül. Az ASP programja ezért bevezeti az ún. „**Szülői Partnerség Program**”-ot, amely szerint:

- minden intézmény évente legalább négy családi konzultációs napot tart,
- a szülők bevonhatóak a helyi nevelési programok kialakításába,
- közösségi napokat „nyitott óvoda” rendezvényeket szerveznek,
- a nevelők és szülők között **kétirányú kommunikációs platform** (digitális felület) működik,
- a hátrányos helyzetű családok számára tanácsadói hálózat indul (szociális, mentálkigéniás, pénzügyi támogatásban).

Ezzel az ASP célja, hogy **az iskolaérettség ne csak pedagógiai, hanem szociális és családi szinten is megvalósuljon.**

3.7 Felügyelet, minőségbiztosítás és mérhetőség

Az oktatási rendszer minőségének javítása csak **objektív, mérhető adatokra épülő ellenőrzéssel** lehetséges. Az ASP ennek érdekében **megszünteti a papír alapú, politikai alapon működő felügyeleti rendszert**, és helyette **digitális minőségbiztosítási modellt** vezet be az **EDUNET** országos hálózaton belül.

A minőségbiztosítás három pilléren nyugszik:

1. **Tanulói teljesítményadatok és fejlődési mutatók valós idejű követése** (tantárgyi és kompetencia-szinteken),
2. **Pedagógus-szakmai értékelés objektív, automatizált indikátorokkal**, politikai beavatkozás nélkül,
3. **Intézményi szintű mérhetőség és átlátható nyilvánosság** – az adatok bárki számára hozzáférhetőek az EDUNET portálon.

Nemzeti Korai Nevelési és Fejlesztési Egység (NKNFE)

A korai nevelés (0-6 év) különös figyelmet igényel, ezért az ASP az Oktatási Minisztériumon belül létrehozta a **Nemzeti Korai Nevelési és Fejlesztési Egységet** – nem önálló hivatal formájában, hanem az EDUNET rendszerbe integrált, digitális minőség-ellenőrző alosztályként.

Feladatai:

- a korai fejlesztés és óvodai nevelés országos minőségi mutatóinak figyelése,
- a gyermekek fejlődési adatait rögzítő digitális felület karbantartása,
- a pedagógiai szakszolgálatok és védőnői hálózat közötti adatkapcsolat biztosítása,
- az eltérések, lemaradások automatikus jelzése a helyi intézmények felé.

Az Egység **nem új szervezet**, hanem az Oktatási Minisztériumon belül működő **digitális szakmai alosztály**, melynek célja a **minőségbiztosítás, nem az adminisztráció.**

Az EDUNET

Az **EDUNET** az ASP oktatási reformjának **digitális gerince**. Ez nem egy egyszerű szoftver vagy hálózat, hanem egy **nemzeti oktatási adat-, és irányítási rendszer**, amit az ASP **az egész közoktatási rendszer helyett** vezetne be, a hatékonyság és átláthatóság jegyében.

Röviden:

EDUNET= „Education Network”, azaz Nemzeti Digitális Oktatási Hálózat, amely összekapcsolja az összes magyar iskolát, pedagógust, diákok és oktatási adatot egyetlen platformon.

Az EDUNET célja

Egy központi, valós idejű és korrupciómentes digitális oktatási rendszer létrehozása, amely egyszerre szolgálja az államot, a pedagógusokat, a diákokat és a szülőket.

Az EDUNET az ASP által létrehozott **digitális közszolgálati rendszer**, amely egyesíti a mai:

- KIR (Köznevelési Információs Rendszer),
- OH (Oktatási Hivatal belső rendszerei),
- Neptun, KRÉTA, stb. rendszereit – **egyetlen nemzeti platformba.**

Hogyan működik

Felhasználó	Mit lát/mit csinál az EDUNET-ben
Tanár	Tanulói teljesítmények, órarend, saját bér-, és előmeneteli adatai, digitális napló
Diák	Jegyek, tananyagrészek, tanulási statisztika, digitális bizonyítvány
Szülő	Gyermek tanulmányi előrehaladása, hiányzások, üzenetküldés a pedagógusnak
Iskolaigazgató	Teljes intézményi adatlap, költségvetés, tanári óraszámok, automatizált jelentések
Oktatási Minisztérium	Országos szintű adatok (tanulói létszám, eredmények, infrastruktúra)
Államigazgatás / KSH	Valós, friss adatok alapján tervezheti az oktatási költségvetést

EDUNET fő moduljai

- 1. EDU-Admin:**
Digitális iskolaigazgatás és fenntartói irányítás (pénzügy, óraszám, infrastruktúra),
- 2. EDU-Learn:**
Oktatási felület a diákoknak (tananyag, vizsgák, házi feladat, AI-asszisztens),
- 3. EDU-Teach:**
Tanári felület, ahol az órarend, értékelés, előmeneteli pontok kezelhetők,
- 4. EDU-Metrics:**
Minőségbiztosítási alrendszer – ez végzi a felügyeletet, a kompetenciamérést, a korai fejlesztési jelzéseket (ide tartozik a **Nemzeti Korai Nevelési és Fejlesztési Egység (NKNFE)**).
- 5. EDU-Portal:**
Nyilvános felület, ahol a lakosság betekinthez az iskolarendszer adataiba (pl. átlagos osztálylétszám, tanári bérszint, oktatási eredmények).

Adatbiztonság és jogi háttér

- Az EDUNET teljesen megfelel az **EU GDPR** és a **magyar adatvédelmi törvény** előírásainak,
- Az adatok a **Nemzeti Informatikai Központban** futnak, magyar szervereken,
- Minden felhasználó **kétlépcsős azonosítással** lép be (oktatási azonosító+személyes PIN).

3.8 Tanulásszervezési és óraszámreform

I. Az új szemlélet alapja: a minőség előbbre van a mennyiségnél

A jelenlegi magyar oktatási rendszer egyik legnagyobb problémája a **túlterhelés**. A diákok napi 7-8 tanórát töltenek az iskolában, a pedagógusok pedig heti 25-30 órát tanítanak, miközben mindkét oldalról csökken a motiváció és a hatékonyság.

Az **Alternatív Szabadság Párt (ASP)** oktatási reformja radikálisan szakít ezzel a szemlélettel: a tanulás hatékonyságát nem az óraszám, hanem a figyelem, a motiváció és a modern tanulásszervezés határozza meg.

A kevesebb idő, nem kevesebb tudást jelent, hanem több figyelmet, több élményt, és valódi fejlődést.

II. A tanítás új időstruktúrája (ASP-modell)

Az ASP a skandináv országok és a legfejlettebb oktatási modellek mintájára beveeti a rövidebb tanórát és a csökkentett heti tanulási terhelést.

Elem	Jelenlegi rendszer	ASP-reform után
Tanóra hossza	45 perc	35 perc
Heti tanulói óraszám (felső tagozat)	32-34	24-26
Heti tanári óraszám	22-26	18-20
Tanítási nap	7:30-15:00	8:30-13:30 (délután választható modulokkal)
Tanítási év	37 hét	36 hét + rugalmas tanulási hetek

At órák rövidebbek, de intenzívebbek: a frontális oktatás helyett **projektalapú, problémamegoldó és digitálisan támogatott tanulás** kerül előtérbe.

III. Tanulásszervezés és módszertan

- Projektalapú tanulás (PBL):** Minden tantárgy legalább 20%-ban integrált projekt formában jelenik meg. Pl.: „Víz és élet” téma keretében a diák biológiát, földrajzot és kémiát is tanul egy komplex feladaton keresztül.
- Digitális tanulási támogatás:** Az **EDUNET rendszer** lehetővé teszi, hogy a diák otthon is folytassa a tanulást. Minden tananyaghoz tartozik digitális gyakorlófüzet, teszt és személyre szabott AI-tanár.
- Mentorálás és fejlesztőóra:** A tanári óraszám csökkentésével minden pedagógus kap heti 2-3 órát, amelyet tanulói mentorálásra, fejlesztésre vagy csoportos konzultációra fordít.
- Tanulási szünetek és mentális regenerációk:** 35 perces tanórák után 10-15 perces pihenőidők biztosítják a koncentráció fenntartását. Az iskolai nap így rövidebb, de lényegesen hatékonyabb.

IV. Tanári terhelés és bérezés összhangja

A heti óraszám csökkentésével párhuzamosan az ASP háromlépcsős béremelési programot hajt végre (2026-2028: +30%, +60%, +100%). A tanár tehát kevesebbet tanít, de **többet keres**, mert a minőségi munka, a mentorálás és a szakmai eredmények értékét képviselik.

A **tanári előmeneteli rendszer (PENA)** az EDUNET adatai alapján automatikusan követi a pedagógus munkaterhelését, a tanulói eredményeket és szakmai aktivitást. A tanár bérét így nem papír, hanem teljesítmény és felelősség határozza meg.

V. A diákok és a társadalom nyeresége

- **Kevesebb stressz, több sikerélmény:** a diák nem ég ki már az általános iskolában.
- **Több szabadidő:** sport, zene, közösségi élet, önkéntesség, munkatapasztalat.
- **Digitális tanulás szabadsága:** az EDUNET-en keresztül bármikor, bárhol tanulhat.
- **Személyes figyelem:** a tanár mentorként segít, nem számonkérőként ellenőriz.
- **Családbarát rendszer:** a rövidebb tanítási nap összehangolható a szülők munkaidejével.

VI. Ütemezett bevezetés (2026-2028)

Év	Intézkedés	Eredmény
2026	50 mintaiskolában pilot program – 35 perces órák, 26 óra hét +30% tanári béremelés	Tapasztalatgyűjtés, EDUNET-teszt
2027	Fokozatos országos bevezetése +30% tanári béremelés	Terheléscsökkenés, jobb eredmények
2028	Teljes rendszerállás: 100%-os béremelés, 35 perces órák országsszerte	Digitális és emberi reform lezárása

3.8 Összegzés

A bölcsődei és óvodai reformmal az ASP-kormány új alapokra helyezi a magyar oktatási rendszer legalsó, de legfontosabb szintjét. A cél egy **gyermekbarát, korszerű, befogadó és méltányos rendszer**, ahol:

- minden gyermek számára biztosított az ellátás,
- a dolgozók megbecsültek és jól képzettek,
- az intézmények modern, biztonságos és energiahatékony környezetben működnek,
- a családok partnerként vesznek részt a nevelésben,
- és az állam valóban felelősséget vállal a jövő nemzedékéért.

Az ASP meggyőződése, hogy a nemzet jövője a gyermekszobában kezdődik.

IV. fejezet Általános iskolai reform

4.1 Az általános iskola szerepe az új oktatási rendszerben

Az általános iskola a magyar oktatás gerince. Itt alapozódnak meg azok a készségek, értékek és tudáselemek, amelyek az egész életpályát meghatározzák.

Az ASP-kormány célja, hogy az általános iskola **ne csupán tanítási hely**, hanem **nevelési, fejlesztési és közösségi központ** legyen minden településen.

Az elmúlt évtizedek problémái – a tanulói leterheltség, az elavult tananyag, a pedagógushíány, a szegregáció – oda vezettek, hogy a diákok tudásszintje és motivációja drasztikusan csökkent.

A reform célja:

- a tanulói motiváció helyreállítása,
- a tanterv korszerűsítése,
- a pedagógusok megbecsülése,
- és a valódi tudásra, nem a megoldásra épülő oktatás bevezetése.

Az ASP általános iskolai reformja új szemléletet hoz: az iskola nem versenyeztet, hanem felzárkóztat, nem büntet, hanem fejleszt, nem ural, hanem együttműködik.

4.2 Az általános iskola szerkezete

Az új rendszer 8 évfolyamos marad, de **két fő szakaszra** oszlik:

- **Alsó tagozat (1-4.évfolyam):** az alapkompenciák (olvasás, írás, számolás, mozgás és érzelmi intelligencia) fejlesztése. Fő cél: játékos tanulás, örömteli iskolakezdés, fokozatos átmenet az óvodából az iskolába.
- **Felső tagozat (5-8. évfolyam):** fokozatos áttérés a tantárgyi rendszerre, de továbbra is projekt-, és csoportalapú tanulással. Fő cél: érdeklődés felkeltése, személyes tanulási utak, tantárgyak közti összefüggések megértése.

Az osztálylétszámok maximumát 22 főben határozza meg az ASP-kormány, hátrányos térségekben 18 főben. A cél: több figyelem, kisebb csoport, kevesebb stressz.

Az iskolákban kötelező lesz az **egyéni fejlesztési terv** minden tanulóra – a gyengébben teljesítőkre felzárkóztató, a tehetségesekre bővített program formájában.

4.3 Tantervi és tartalmi reform

A tananyagok teljes újraírása a **2027-es tanévtől** kezdődik. Az új **Nemzeti Alaptanterv** (NAT-ASP) az alábbi elvekre épül:

- **Kevesebb, de mélyebb tudás:** a lexikális ismeretanyag 35%-kal csökken, helyette alkalmazásalapú tanulás kerül a középpontba,
- **Digitális készségek:** minden évfolyamon legalább heti 1 óra digitális műveltség tanulása,
- **Idegen nyelv:** kötelezően 4. osztálytól kezdve, 8. év végére középfokú szintű kommunikációs készség a cél,
- **Környezeti nevelés:** minden évben fenntarthatósági projektek, iskolakert, helyi ökológiai programok,
- **Kreatív műveltség:** művészet, zene, dráma, vizuális kultúra, kreatív írás, kézműves programok – kötelező, de szabadon választható órakeretben,
- **Egészségnevelési és életvitel:** mentális egészség, érzelmi tudatosság, táplálkozás, pénzügyi alapismeretek, biztonság az online térben,
- **Honvédelmi alapismeretek:** 6. osztálytól kötelező tantárgy, heti egy órában.

A tanulási módszertan középpontjában a **kompetenciafejlesztés áll:** a diák megtanul tanulni, gondolkodni, alkotni – nemcsak bemagolni.

Az értékelés rendszere is átalakul:

- 1-4. évfolyamon **szöveges értékelés**,
- 5-8. évfolyamon **kombinált értékelés** (százalék, szöveges visszajelzés).

A cél: a fejlődés mérése, nem a megbélyegzés.

4.4 Digitális és infrastrukturális fejlesztés

Az ASP általános iskolai reform egyik kulcseleme a Digitális Oktatási Program (DOP). Minden általános iskolai tanuló számára az állam biztosít:

- egy iskolai laptopot vagy tabletet,
- hozzáférés az állami digitális-platformhoz.
- Az otthoni internet-hozzáférést rászoruló családoknak.

A tantermek 2027-ig **interaktív táblákkal**, digitális tananyagokkal és központi oktatási felhővel működnek. A tanárok számára országos **IKT-továbbképzési rendszer** indul, évente 30 000 pedagógus képzésével.

Az iskolák fizikai infrastruktúrája is megújul:

- fűtőkorszerűsítés és megújuló energiahasználat,
- tornaterem-fejlesztések,
- akadálymentesítés,
- és biztonsági eszközök (kamerarendszer, tűzvédelmi fejlesztések).

Az ASP 2026-2028 között évente **400-500 milliárd forintot** fordít az iskolák felújítására és digitalizálására.

4.5 Pedagógus és segítő szakma támogatása

Az általános iskolákban dolgozó pedagógusok és segítők (pedagógiai asszisztensek, fejlesztőpedagógusok, iskolapszichológusok) az oktatási reform alappillérei.

A program tartalmazza:

- **háromlépcsős béremelés,**
- a **továbbképzési kötelezettség** állami finanszírozását,
- az új **Pedagógus Mentorhálózat** létrehozását,
- az **iskolapszichológusi státuszok bővítését** (minden iskolában legalább egy fő).

Minden pedagógusnak joga lesz évente egy **fizetett szakmai továbbképzési hétre**, melyet az állam finanszíroz, és amelyet nem a tanítási idő rovására tartanak.

Az ASP célja, hogy a **tanár újra hivatás legyen, ne túlterhelt kényszerpálya.**

4.6 Tanulói jogok és közösségi élet

Az új iskolai modell a diákokat a rendszer aktív résztvevőjeként kezeli, nem alávétettként. Ennek érdekében:

- Minden iskolában kötelező lesz a **Diákönkormányzat (DÖK)** működtetése valódi döntési jogokkal (pl.: programválasztás, étkezés, szünetrend).
- Az osztályfőnöki órák helyett bevezetésre kerül a **Közösségi Nevelés** modul: szociális készségek, demokrácia, önismeret.
- Évente legalább egy **iskolaközösségi projekt** kötelező, ahol a tanárok és a diákok közösen dolgoznak egy témán (pl.: környezetvédelem, településfejlesztés, művészeti fesztivál).

- A tanulói jogvédelem az új **Oktatási Ombudsman Hivatal** biztosítja.

Ezzel az ASP egy olyan iskolai légkört kíván megteremteni, ahol a gyermek érzi a **saját értékét és hangját** – ez a demokrácia alapja.

4.7 Felzárkóztatás és integráció

Az ASP-kormány kiemelt figyelmet fordít a hátrányos helyzetű tanulókra.
A reform keretében:

- **Minden iskolában** kötelező lesz a **délutáni** tanulástámogató program,
- minden hátrányos helyzetű tanuló mellé **egy mentor** kerül (tanár vagy önkéntes),
- létrejön a **Nemzeti Tanulási Támogatási Alap**, amely tankönyvet, eszközt és utazási támogatást nyújt a rászorulóknak,
- az iskolák a felzárkóztatási eredmények után **többletfinanszírozást** kapnak.

Az integráció célja: **egy iskola – egy közösség**. A szegregált oktatás megszűnik, az állam minden településen garantálja a közös oktatási környezetet.

4.8 Értékelés, vizsgarendszer, átmenet a középfokba

A 8. évfolyam végén a tanulók **kompetenciaalapú értékelésen** vesznek részt, amely nem szelektál, hanem visszajelzést ad a diák, a szülő és az iskola számára.

Az értékelés három részből áll:

1. **Alapkompetenciák** (magyar, matematika, idegen nyelv),
2. **Személyes készségek** (együttműködés, önálló tanulás, kommunikáció),
3. **Digitális és kreatív kompetenciák.**

E vizsga alapján minden diák **egyéni tanulási ajánlást** kap, amely segíti a középfokú továbbtanulás irányát (gimnázium, technikum, szakképzés).

A középfokú intézmények nem szabadon válogathatnak, hanem kötelesek regionális beiskolázási arányt tartani – ezzel megszűnik a korai elitizálás.

4.9 Összegzés

Az ASP általános iskolai reformja az egyenlő esélyek és a korszerű tudás alapjaira épít.
A cél, hogy 2028-ra:

- minden tanuló hozzájusson korszerű eszközökhöz és minőségi oktatáshoz,
- a tanárok bére és megbecsülése európai szintre emelkedjen,
- az iskolák közösségi központokká váljanak,
- a diákok ne féljenek az iskolától, hanem szeressék azt.

Az ASP hisz abban, hogy **a jó iskola nem luxus, hanem a nemzeti jövő záloga.**

V. fejezet

Középiskolai és szakképzési reform

A magyar középiskolai oktatás az elmúlt évtizedekben elvesztette kapcsolatát a munka világával és a valós életkészségekkel. Az ASP szerint a középfokú oktatás feladata **nem a lexikális túlterhelés**, hanem a **gondolkodó, önálló, hazaszerető állampolgár nevelése**, aki képes dönteni, dolgozni és felelősséget vállalni önmagáért, a közösségért és a hazájáért.

A cél: 2028-ra minden magyar fiatal **hasznos tudással, hivatástudattal és nemzeti öntudattal** lépjen a munka vagy a felsőoktatás világába.

5.1 Középfokú oktatási rendszer (2027-től)

Iskolatípus	Képzési idő	Cél	Kimenet
Gimnázium	4 év (9-12.)	Általános műveltség, nyelvi és tudományos előkészítés	Érettségi + felsőoktatási felvételi
Technikum	5 év	Szakképzés+érettségi, duális tanulás cégekkel	Érettségi+szakképesítés
Szakiskola	3 év	Gyakorlati hivatás, kézműves és szolgáltatói szakmák	Bizonyítvány + szakképzettség

Minden középiskola típusban közös:

- hazafias és közösségi nevelés,
- digitális kompetencia,
- idegen nyelvi tudás,
- honvédelmi és életvédelmi alapismeretek.

5.2 Tantervi alapelvek

A középfokú tanterv az **általános iskolai reformra épül**, és 2027-től **modulrendszerben** működik.

Közös alapmodulok minden iskolatípusban:

- Magyar Nyelv és kultúra,
- Ember és társadalom (történelem, jog, állampolgárság),
- Természet és környezet,
- Digitális világ és technológia,
- Gazdasági és pénzügyi ismeretek,
- Egészség és mozgáskultúra,
- Honvédelmi és közösségi ismeretek (új tantárgy),
- Idegen nyelv (angol, német, választható harmadik nyelv)

5.3 Honvédelmi és közösségi ismeretek (középfok)

Az ASP-modellben a **honvédelmi oktatás folytatódik a 9 – 12. évfolyamon**, de magasabb szintre lép: a fegyelmen és bajtársiasságon túl **valós, civil védelmi és vezetői készségeket** is fejleszt.

Évfolyam	Tartalom	Óraszám
9. évfolyam	Alapvető honvédelmi és társadalmi ismeretek – nemzeti intézmények, haderő, közösségi szerepvállalás	Heti 1 óra
10. évfolyam	Polgári védelem, elsősegély, katasztrófavédelmi gyakorlatok	Heti 1 óra + terepnap
11. évfolyam	Kiberbiztonság,, kommunikációs válságkezelés, közösségi vezetés	Heti 2 óra
12. évfolyam	Záró „Nemzeti Szolgálati Projekt” – diákok gyakorlati közösségi programja	1 féléves projekt

A program nem teljes katonai kiképzés, hanem **civil-honvédelmi tudás és nemzeti önvédelmi kultúra** fejlesztése.

5.4 Duális képzés és gyakorlati tanulás

Az ASP szerint a fiataloknak **nem csak érettségire, hanem az életre is tanulniuk kell.**

Fő elemek:

- **Kötelező gyakorlati év** technikumokban (11-12. évfolyam): a tanuló a helyi vállalkozásoknál, állami üzemeknél vagy önkormányzatoknál dolgoznak, fizetett gyakornokként
- **Szakiskolai tanulók** heti 2 nap gyakorlati képzésen vesznek részt
- Az állam garanciát vállal a gyakornoki fizetésre (a minimálbér 60%-a)
- A vállalatok és iskolák között partnerség szerződéses alapú („ASP Duális Oktatási Megállapodás”).

Példa:

- egy 11. osztályos tanuló a helyi önkormányzat építkezésén dolgozhat technikai segítőként
- az iskola ezt tanulmányi kredittel ismeri el
- a cég adójóváírást kap az oktatási részvételért.

5.5 Gimnáziumi reform

A gimnázium célja nem az elitképzés, hanem az **önálló, gondolkodás és tudományos kíváncsiság** támogatása. A lexikális tudás helyett a kreatív tanulás és önálló projektmunka kerül előtérbe.

Újdonságok:

- minden tanévben 1 „projekt-hét” (pl. tudomány, művészet, honvédelem, környezetvédelem témában)
- választható 3. idegen nyelv,
- kötelező informatika + pénzügyi modul,
- érettségi: kevesebb tantárgy, de mélyebb tudás.

Új érettségi struktúra (2028-tól)

- 4 kötelező tantárgy: magyar, matematika, idegen nyelv, ember és társadalom
- 1 választott tantárgy: pl. informatika, természettudomány, honvédelmi projektvizsga.

5.6 Technikum és szakiskolai reform

Cél: A szakmunkás újra megbecsült legyen.

Intézkedések:

- technikumi tanulmányok után közvetlen belépés a felsőoktatásba (kreditbeszámítással)
- államilag elismert, egységes szakképesítések,
- a szakiskolákban modern géppark, digitális taneszközök,
- az oktatók gyakorlati szakemberek, piaci tapasztalattal.

Szakmai területek prioritása:

1. Építőipar, energetika, logisztika,
2. Egészségügy, szociális ellátás,
3. Mezőgazdaság, élelmiszeripar,
4. Informatika, mesterséges intelligencia,
5. Honvédelmi logisztika, katasztrófavédelem.

5.7 Közösségi szolgálat+

Az ASP fenntartja, de **megerősíti** a közösségi szolgálat rendszerét.

- Évi minimum 30 óra kötelező közösségi szolgálat,
- elismert formák: kreatív munka, civil védelem, környezetvédelem,
- az érettségéhez kötelező feltételek,
- a legaktívabb diákok állami ösztöndíjat kapnak.

Ez a rendszer előkészíti a felsőoktatásban bevezetendő „**Nemzeti Szolgálati Alapkurzust**”.

5.8 Tanulói élet, diákjogok és önkormányzat

- minden iskolában **diákönkormányzat működik**,
- **évente 1 alkalommal diákparlament** az Oktatási Minisztérium bevonásával,

Cél: a diákok megtanulják a demokrácia és a felelősség működését a gyakorlatban.

5.9 Érettségi és pályaorientációs tanácsadás

Az ASP megszünteti a kényszerpályákat.

- 11 – 12. évfolyamon **kötelező pályaorientációs kurzus**,
- a diák a tanulmányai végén valós piacképes döntést tud hozni.

Az érettségi vizsga **nem lexikális tudást, hanem kompetenciát mér:**

- **esszé, érvelés, gyakorlati projektmunka, digitális prezentáció**,
- a honvédelmi modul esetében gyakorlati vizsga is választható.

5.10 Finanszírozás és megvalósítás ütemezése

Év	Intézkedés	Becsült költség (Mrd Ft)
2026	Tanárképzés és tantervi előkészítés	45
2027	Új tanterv és honvédelmi modul bevezetése	120
2028	Duális képzés, infrastruktúra-fejlesztése	210
2029	Digitális laborok, gépparkok, közösségi programok	180

Források:

ASP Oktatási Fejlesztési Alap, Állami Vállalatok nyeresége, Reklámadó, Vagyonadó.

5.11 Az ASP új középfokú struktúrája

Intézménytípus	Időtartam	Kimenet	Újdonság
Nemzeti Gimnázium	4 év (9-12.)	Érettségi + Állampolgári vizsga	Honvédelmi, gazdasági és közösségi modul kötelező
Technikumi Iskola	5 év (9-13.)	Szakmai diploma + Érettségi	Duális oktatás vállalatokkal, 50% gyakorlat
Szakiskola	3 év (9-11.)	Szakmai bizonyítvány + Állami ösztöndíj	Teljes állami finanszírozás, gyakorlati oktatás 70%.

Mindhárom iskolatípus **EDUNET-integrált**, azaz a tanulók digitálisan kapcsolódnak a tananyaghoz, vizsgákhoz és a pályaorientációs adataikat is az EDUNET rögzíti.

5.12 Középfokú tantervi reform

1. Községi és honvédelmi alapismeretek (9-12.évfolyam):

- Állampolgári ismeretek, önvédelem, elsősegély, katasztrófavédelmi és honvédelmi modul.
Cél: nem a katonai nevelés, hanem a **nemzeti felelősségérzet kialakítása**.

2. Gazdasági és pénzügyi tudatosság:

- 10-12. évfolyamon kötelező tárgy,
- Vállalkozási ismeretek, adózás, takarékoság, munkaügyi alapok,
- Minden tanuló készít „Mini vállalkozás” projektet.

3. Digitális kompetencia és mesterséges intelligencia:

- Az informatikát felváltja az **AI-, és adatkezelési alapismeretek**,
- Az EDUNET automatikus gyakorlatokat kínál, a tanár mentorál.

4. Középfokú tantárgy-összevonások:

- Fizika + Kémia + Biológia → **Természettudomány**,
- Történelem + Társadalomismeret → **Társadalomtudomány**,
- Irodalom + Kommunikáció → **Kulturális kommunikáció**.

5.12 Pályaorientációs és duális képzés (ASP-újítás)

Az ASP bevezeti a **Nemzeti Pályaorientációs Programot**, amely az EDUNET-en keresztül összeköti:

- az iskolákat,
- az állami vállalatokat,
- és a munkaerőpiaci igényeket.

Minden diák a 11. évfolyamtól kezdve **valós gyakorlati helyen** tölti a heti 1-2 napot (pl.: építőipar, agrár, egészségügy, informatika, állami szolgálat).

Ez az idő **tanulmányi résznek számít**, és **állami ösztöndíjjal jár** (havi 100.000 Ft).
2028-tól az érettségihez legalább 160 óra gyakorlati tevékenység lesz kötelező.

5.13 Tanári szerepvállalás és mentorálás a középfokban

- A középfokú pedagógus többé nem csak oktató, hanem **mentor és pályavezető**,
- Az EDUNET rendszeren keresztül követi diákjai fejlődését, hiányait és erősségeit,
- Az óraszám csökkenésével (+ digitális támogatás) több ideje jut az egyéni tanácsadásra,
- 2028-ra minden középfokú tanár rendelkezik saját **Mentori Portfólióval** az EDUNET-ben.

5.14 Szakképzés új filozófia – „A szakma becsületének visszaadása”

- Az ASP eltörli a „másodrendű” megkülönböztetést: a technikai és szakmai végzettség **ugyanolyan értékű**, mint a **gimnáziumi érettségi**,
- Az állam **garantálja az első munkahelyet** a szakmai diplomát szerzőknek,
- Minden szakiskolai tanuló **állami ösztöndíjban** részesül,
- 2028-tól létrejön az **Állami Szakmai Akadémiák hálózata**, amely a legjobb cégzetteknek továbbképzést kínál (pl.: építőipar, gépészet, IT, mezőgazdaság).

5.15 Érettségi és záróvizsga-reform

Az érettségi nem lexikális tudást mér, hanem **kompetenciát és alkalmazási képességet**.
A vizsga három elemből áll:

1. **Digitális írásbeli (EDUNET-felület),**
2. **Projektalapú gyakorlati feladat,**
3. **Szóbeli társadalmi és állampolgári vizsga.**

Minden végzős diák automatikusan megkapja a **Nemzeti Állampolgári Tanúsítványt (NÁT)**, amely az érettségi mellé igazolja a diák társadalmi, honvédelmi és gazdasági ismereteit.

5.16 Várható hatások (2026-2028)

Terület	Hatás
Lemorzsolódás	- 35%
Szakmai továbbtanulás aránya	+ 40%
Diákok pályatudatossága	+ 50%
Fiatal munkanélküliség	- 25%
Szülői elégedettség	+ 60%

Összegzés

Az ASP középiskolai reformja újra értelmet ad a tanulásnak. A fiatal nem kényszerből tanul, hanem jövőt épít. A középiskola nem poros tankönyvek és ideológiai dogmák helye, hanem a nemzeti öntudat, az önállóság és a hivatás iskolája.

„Nem kell minden fiatalnak egyetemre mennie, de mindenkinek tudnia kell, mihez ért, és hogyan segíthet a hazáján.”

VI. fejezet

Felsőoktatás és Nemzeti Szolgálati Rendszer (2026 – 2028)

A magyar felsőoktatás az elmúlt évtizedben elidegenedett a társadalomtól: a tudás közösségi helyett piaci értékévé vált, a diploma pedig sok esetben **nem szolgálatot, hanem kiváltságot jelentett.**

Az **Alternatív Szabadság Párt** célja, hogy ezt a szemléletet gyökeresen megváltoztassa: az egyetem **ne a kevesek klubja**, hanem a **nemzet szolgálatának műhelye legyen.**

6.1 A reform alapelvei

1. **Tudásért szolgálat jár:** Aki az államtól támogatást kap a tanuláshoz, annak vissza kell adnia a közösségnek – idővel, munkával, szolgálattal, tudással.
2. **Szabadság, de nem kiváltság:** A felsőoktatás elérhető minden tehetséges fiatal számára, de a támogatás felelősséggel jár.
3. **Közösségi felelősség:** A felsőoktatásnak nem csupán munkaerőt, hanem **példamutató polgárokat** kell képeznie.
4. **Nemzeti integráció:** Az egyetemek részei a nemzet új védelmi, gazdasági és kulturális struktúrájának.

6.2 Egyetemi szerkezet és autonómia

Az ASP újjáépíti a felsőoktatás szakmai és szervezeti önállóságát. Az egyetemek nem alapítványi formában, hanem közvetlen állami és társadalmi ellenőrzés alatt működnek, garantált autonómiával.

Az új modell elemei:

1. **Akadémiai Tanács:** az oktatók, hallgatók és kutatók közösen irányítják az egyetemet,
2. **Rektori megbízás:** 5 éves, nyilvános szakmai pályázat útján választható, politikai kinevezés nélkül,
3. **Közösségi Felügyeleti Bizottság:** civil és gazdasági szereplők (állami vállalatok, önkormányzatok, diákönkormányzatok) képviselével,
4. **Átlátható költségvetés és bérrendszer** minden felsőoktatási intézményben,
5. **Korrupcióellenes garanciák:** minden szerződés és projekt nyilvános, a kutatási pénzek felhasználása online követhető.

Az ASP-modell tehát a **skandináv bizalomkultúrát** és a **német precíz elszámoltathatóságot** ötvözi.

6.3 Oktatói és kutatói életpályamodell

A felsőoktatás sikerének kulcsa a tanár és a kutató. Az ASP-kormány létrehozza az „**Akadémiai Életpályamodellt**”, amely három szinten épül fel:

Szint	Megnevezés	Átlagbér (2028)	Jellemző
I.	Oktatói alapszint (Adjunktus, Tanársegéd)	750-900 millió Ft.	Fiatal oktatók, mentorált képzés
II.	Tudományos fokozat (Docens, Kutató)	1,2-1,5 millió Ft.	Kutatás+oktatás, projektrésztétel
III.	Professzori és Akadémiai szint	2-2,5 millió Ft.	Nemzetközi kutatás, publikációs feladat

A modell tartalmazza:

- éves szakmai értékelést,
- teljesítményhez kötött bérkiegészítést,
- nemzetközi mobilitási támogatást,
- kutatói lakásprogramot (az egyetemi városokban épülő állami bérlakásokkal).

Ezzel az ASP célja, hogy a fiatal tudósok ne külföldre meneküljenek, hanem itthon építsék karrierjüket.

6.4 Tudományos és kutatási reform – innováció a motorja

A magyar tudomány és innováció célja, hogy 2030-ra a régió vezető kutatási központjává váljon. Ennek érdekében az egyetemek, kutatóintézetek és az ipar **összehangolt, átlátható és eredményalapú rendszerben** dolgozzanak.

Fő célok:

- A magyar GDP 2,5-3%-át kutatás-fejlesztésre,
- A kutatási eredmények **gyakorlati hasznosításának** radikális növelése,
- A tudományos élet **politikától független**, önálló szakmai infrastruktúrája.

6.5 Tudományos szabadság és átláthatóság

- Egyetemi autonómia helyreállítása minden intézményben,
- A kutatói pályázatok **nyílt, szakmai bírálati rendszerrel**,
- Nemzetközi tudományos együttműködések ösztönzése.

6.6 Állami Innovációs Ügynökség

- Közvetlen kapcsolat a vállalatok és kutatóhelyek között,
- Versenyalapú támogatások **valódi piaci igényekre**,
- Startup inkubátorhálózat országosan.

6.7 Kutatói életpálya és béremelés

- **100% béremelés 2028-ig**, kiszámítható előmeneteli rendszerrel,
- Fiatal kutatók lakhatási és ösztöndíjprogramja,
- Tehetségvonzó csomag külföldi kutatóknak.

6.8 Kutatási infrastruktúra fejlesztése

- Professzionális laborok, műhelyek, technológiai parkok,
- Ipari szereplők bevonása beruházásokba,
- Digitális adatbázisok és mesterséges intelligencia fejlesztések támogatása.

6.9 Tudástranszfer és ipari együttműködés

- Egyetem-vállalat kutatási partnerség: → állami adókedvezmény a részt vevő cégeknek,
- Évente minimum **300 új szabadalom** hazai kutatóktól,
- Kutatási eredmények hazai iparba vezetése: energetika, közlekedés, egészségipar, mezőgazdaság.

Eredményességi indikátorok:

Mutató	Cél 2030-ra
K+F ráfordítás	GDP 2,5-3%
Fiatalkutatók száma	+50% növekedés
Hazai szabadalmak	+200% növekedés
EU-s kutatási támogatások	+150% növekedés
Nemzetközi rangsorok	3 magyar egyetem TOP 300-ban

6.10 Nemzeti Tudásmegosztás és Digitális Egyetemrendszer

A korszerű oktatás és kutatás alapja a **nyílt hozzáférés, a digitális infrastruktúra és az egyetemi tudás gazdasági hasznosítása**. Magyarország a következő évtizedekben, „Nyitott Tudásország” lesz: mindenki számára elérhető, fejlett digitális tudásplatformmal.

Célok:

- Egységes digitális oktatási rendszer az egyetemektől a kutatóintézetekig,
- Az oktatási és kutatási eredmények nyílt hozzáférése,
- Virtuális tanulási terek, minden hallgatónak, lakóhelytől függetlenül.

Intézkedések:

6.11 Nemzeti Digitális Egyetemhálózat

- Az összes magyar egyetem **egységes digitális platformra** kerül → tárhely, videós oktatás, műhelyek, laborok virtuális elérése,
- Mesterséges intelligencia alapú tanulástámogatás → személyre szabott tananyagok, automatikus feladatkiértékelés.

6.12 Digitális tananyagkönyvtár

- Ingyenes és nyílt hozzáférésű tankönyvek, jegyzetek, előadások,
- Fordítások támogatása → EU partnerekhez való hozzáférés,
- Magyar fejlesztések exportja nemzetközi piacra.

6.13 Életpálya-portfólió minden diáknak

- Online bizonyítványok, eredmények, projektek, kutatások,
- Minden hallgatónak saját **digitális karrierprofil**,
- Közvetlen kapcsolatok a munkaadókkal és állami karrierprogramokkal.

6.14 Közösségi tudáslaborok

- Egyetemek+vállalatok+önkormányzatok közös innovációs terei,
- Ipari problémák bevitele az oktatásba → biztos álláslehetőség,
- Startup támogatás: mentori hálózat+kutatási infrastruktúra.

Előnyök:

Hallgatók	Oktatók/Kutatók	Gazdaság
Lakóhelytől független tanulás	Kevesebb adminisztráció	Gyorsabb technológiai bevezetés
Ingyenes digitális tudás	Szakmai autonómia	Több versenyképes cég
Karrierkapu a gazdaságban	Egyszerűbb projektfinanszírozás	Erősebb export és K+F befektetések

VII. fejezet

Pedagógus életpálya és humánerőforrás reform

A magyar oktatás minőségének alapja a pedagógus. A cél: **megbecsült, jól fizetett, szabad és szakmailag támogatott tanári közösség**, amely önbizalommal és magas színvonalon dolgozik.

7.1 Pedagógus életpálya – megújított státusz és bérezés

Alapelvek

A pedagógus társadalom a magyar jövő formálója. **Végre méltó bérezést kell kapniuk.**

Béremelés üteme

A 2025-ös alapbérhez viszonyítva:

Év	Emelés	Eredmény
2026	+30%	Azonnali megélhetési stabilitás
2027	+30%	Versenyképes bér a V4 régióban
2028	+40%	Európai szintű megbecsülés

→ **2028-ra a pedagógusbérek duplázódnak** (a 2025-ös szinthez képest +100%).

Mit jelent ez?

Év	Emelés	Összes emelés	Gyakornoki bér (bruttó)
2025	-	-	650 000 Ft
2026	+30%	+30%	845 000 Ft
2027	+30%	+60%	1 098 500 Ft
2028	+40%	+100%	1 300 000 Ft

Tapasztalati bérsávok 2028-ra

Munkatapasztalat	Bér 2028-ban
10-20 év	1 700 000 – 1 800 000 Ft
Mesterpedagógus/igazgató	2 200 000 Ft és efelett

7.2 Hiányszakos pótlékok és bónuszok

A tanárihiány felszámolása és a minőségi oktatás erősítése érdekében **külön támogatás** illeti meg az alábbi területek pedagógusait:

Terület	Pótlék mértéke	Cél
Természettudomány (matematika, fizika, kémia, biológia)	+10%	Kiemelten hiányszakma
Informatika	+10%	Digitális jövő megalapozása
Idegen nyelvek	+15%	Európai versenyképesség
SIN és fejlesztőpedagógus	+20%	Esélyegyenlőség biztosítása

7.3 Lakhatási és mobilitási támogatások

Támogatás	Mérték	Kiknek jár
Albérlet támogatás	60 000 Ft / hó	Pályakezdők és hiányszakosok
Országos pedagógusbérlet	Ingyenes	Minden pedagógus részére
Vidéki mobilitás program	Évi 400 000 Ft	Áthelyezést vállalók

7.4 Bérgarancia és kiszámíthatóság

- A bérek **automatikusan követik az inflációt**,
- 3% feletti gazdasági növekedés esetén: **+2% prémium**,
- Pedagógusbér **nem csökkenthető** – jogi garanciával védett.

7.5 Éves szakmai elismerési rendszer

Juttatás	Leírás
Pedagógus Év Vége Bónusz	1 havi bér teljesítmény alapján
Szakmai innovációs támogatás	Új tananyag, módszer – plusz juttatás
Szakmai rangkitűző	Mesterpedagógus és vezetői címek erősítése

VIII. fejezet Esélyegyenlőség, diákjogok és pályaaorientáció

8.1 Minden gyermek számít – esélyteremtő oktatás

Intézkedés	Eredmény
Ingyenes tankönyv minden évfolyamon	Senki nem marad le anyagi okokból
Ingyenes menza általános iskolában	Egészséges fejlődés
Hátránykompenzációs program	Felzárkóztatás biztosítása
Kistelepülések iskoláinak védelme	Iskola a gyermek közelében

8.2 SNI és BTMN tanulók támogatása

Fejlesztés	Eredmény
Több fejlesztőpedagógus	Személyre szabott haladás
Integrált, de támogatott oktatás	Társadalmi elfogadás
Speciális eszközök biztosítása	Valódi inklúzió
Szülők bevonása	Közös sikerélmény

8.3 Diákjog megerősítése

- **Diákönkormányzati vétőjog** bizonyos kérdésekben (pl.: házirend),
- Vallásszabadság, véleményszabadság garantálása,
- Fegyelmi eljárások átláthatósága.

A diák **nem alárendelt**, hanem résztvevő.

8.4 Pályaaorientáció és karrierlehetőségek

Program	Cél
Karrierkapu rendszer	Pályaaorientáció és munkaerőpiaci utak
Vállalati együttműködés	Gyakorlati tapasztalat
Digitális portfólió	Saját készségek bizonyítása

8.5 Eredmények 2028-ra

Terület	Hatás
Lemorzsolódás	Felére csökken
Érettségi eredmények	Érdemben javulnak
Diákjólét	Jelentős növekedés
Társadalmi mobilitás	Erősödik

IX. fejezet

A szakképzési rendszer megújítása – biztos megélhetés, versenyképes tudás

A magyar gazdaság jövője a **jól képzett szakembereken** múlik. Az ASP célja: **új szakképesítési aranykor megteremtése**, ahonnan **nem külföldre vándorolnak**, hanem itthon építik Magyarországot.

9.1 Modern gyakorlati oktatás

Intézkedés	Eredmény	Érintettek
Korszerű műhelyek, laborok	Valós gyakorlati tudás	Minden szakképző+technikum
Ipari vállalatokkal partnerség	Legújabb technológiák	Fémipar, elektronika, autóipar
Digitális eszközpark bővítése	Versenyképes kompetenciák	Informatika, robotika
Mesterséges intelligencia modul	Új generációs tudás	9-12. évfolyam

9.2 Duális képzés bővítése és garantált jövedelem tanulóknak

Támogatás	Mérték	Cél
Szakképzési ösztöndíj	Min. 80 000 Ft/hó	Tanulásból megélhetés
Céges tanulói szerződések	Bérezett munka a cégnél	Gyakorlati tapasztalat
Adómentes jövevelem	Tiszta kereset	Motivált részvétel

9.3 Tanulóból szakember – biztos elhelyezkedés

- a végzősök **90%-a 3 hónapon belül munkába áll**,
- állami karriertámogatás a munkahelyváltáshoz,
- pályaelhagyási ráta **drasztikusan csökken**.

9.4 Mesteroktatói életpálya a szakmai tanároknak

Cél	Eszköz
Szakképzőkben dolgozó tanárok megtartása	béremelés+szakmai prémium
Szakmai kiválóság jutalmazása	„Mesteroktató” cím
Duális oktatói utánpótlás	Vállalati szakemberek bevonása

9.5 Ágazati fókuszok 2026-2030

Ágazat	Prioritás	Indok
Gépipar	TOP	Magyar ipar motorja
Informatika/robotika	TOP	digitalizáció
Mezőgazdaság	TOP	Élelmiszer biztonság
Építőipar	TOP	országépítés
Egészségügyi technológiák	TOP	Szakemberhiány kezelése

9.6 Vidéki szakképző központok fejlesztése

- modern kollégiumok,
- közlekedés támogatása,
- vállalkozói inkubátorok a térségben,
- helyben teremtünk munkát → ott marad a fiatal.

9.7 Eredmények 2028-ra

Terület	Hatás
Tanulói jövedelmek	Megélhetést biztosítanak
Munkába állás	Gyors és stabil
Versenyképesség	Emelkednek a fizetések
Elvándorlás	Jelentősen csökken

X. fejezet

A reform forrásai és megvalósítási ütemterve (2026-2029)

Az oktatási reform teljes finanszírozása biztosított az ASP gazdaságpolitikai programja alapján.

10.1 Főbb költségtelek

Terület	2026	2027	2028	2029	Összesen
Pedagógusbéremelés	fedezet	fedezet	fedezet	fedezet	Garantált
Digitális eszközök (tablet/laptop)	indul	bővül	befejeződik	működik	Fenntartható
Iskola-felújítások	Pilot	országos	Lezárás	működik	kiemelt
Szakképzési fejlesztések	indul	Folyamatos	Kiterjesztés	folyamatos	növekedés
Esélyteremtés, SNI támogatás	folyamatos	folyamatos	folyamatos	Folyamatos	stabil

10.2 A finanszírozás forrásai

Bevételi forrás	Jelentőség	Megjegyzés
Progresszív adórendszer bevezetése	Fő forrás	Magas jövedelműek nagyobb szerepe
ÁFA-csökkentés csak célzott területen	Fogyasztást élénkít	Több bevétel máshol
Állami vállalatok nyeresége (2028-tól)	Tartós forrás	Közösségi alapokra építünk
Banki és digitális különadó	Szűk célcsoport	Csak óriásvállalatok
Szakképzési járulék reformja	Közös befektetés a jövőbe	Munkáltatókkal együtt

Hitelfelvétel nem szükséges!

Államadósság nem nő!

10.3 Ütemterv – Mi történik melyik évben?

Év	Intézkedés	Hatás
2026	1.béremelés+digitális átállás kezdete	Tanárhiány csökken, esélyek nőnek
2027	2.béremelés+infrastruktúra felújítások	Minőségi javulás
2028	3.béremelés+teljes modernizáció	Európai szintű oktatás

10.4 Eredmények 3 év után

Mutató	2025	2028 (cél)
Pedagógushiány	100%	Megszűnik
Digitálisan felszerelt iskolák aránya	35%	100%
Tanulói lemorzsolódás	12%	6%
Pedagógus pályát választók száma	Alacsony	Duplázódik

XI. fejezet

Hatásvizsgálat és nemzetközi összevetés

Az oktatási reform akkor tekinthető sikeresnek, ha **bizonyíthatóan javítja** a tanulási eredményeket, a pedagógusok életminőségét és Magyarország nemzetközi pozícióját.

11.1 Előrehaladási mérőszámok (KPI)

Mutató	Kiindulási érték (2025)	Célérték (2028)	Eredmény mérése
Pedagóguspályára jelentkezők száma	Alacsony	100%	Felvételi adatok
Tanárhiány	Magas	megszűnik	Álláshely statisztika
Lemorzsolódás	12%	6%	Klebelsberg-adatok
Diák kompetenciaeredmények	EU alatt	EU átlag felett	PISA/kompetenciatesztek
Digitális eszközellátottság	35%	100%	infrastruktúra-felmérés
Diák-elégedettség	Hiányos	Jelentősen nő	Országos felmérések

11.2 Nemzetközi összehasonlítás (EU)

Mutató	Magyarország 2025	ASP cél 2028	EU átlag
Pedagógus átlagbér	650 000 Ft	1 300 000 Ft	1 250 000 Ft
Éves tanári munkaóra	1 600+	1 400	1 430
Lemorzsolódás	12%	6%	9%
Digitális oktatási hozzáférés	35%	100%	70%

Következtetés:

Az ASP-reform Európa élvonalába emeli a magyar oktatást.

11.3 Társadalmi és gazdasági hatások

Terület	Hatás
Munkaerőpiac	Nő a magasan képzett munkaerő
GDP-növekedés	Hosszú távon erős növekedési hatás
Egészségügyi rendszer	Kevesebb mentális terhelésű szülő és pedagógus
Társadalmi mobilitás	Nő az esélyegyenlőség
Nemzetközi versenyképesség	Javul a befektetői megítélés

Üzenet a szakszervezeteknek és a szakmának: ez a reform nem ígélet – ez teljesíthető vállalás!

XII. fejezet Zárófejezet

Az ASP elkötelezettsége – partnerség a jövőért

Az Alternatív Szabadság Párt meggyőződése, hogy **Magyarország valódi jövője az iskolapadban dől el.** Ha megbecsüljük a pedagógust, ha esélyt adunk a gyerekeknek, ha versenyképes tudást adunk a fiataloknak – akkor **minden magyar család jövője biztos alapokra épül.**

Ez a reform nem csak egy program. Ez **közös küldetés:**

- **pedagógusokkal,**
- **diákokkal,**
- **szülőkkel,**
- **a szakma képviselőivel**
- **és minden magyar emberrel, aki hisz a tudás erejében.**

Az ASP vállalja, hogy **nem nélkülük,** hanem **velük együtt** hajtja végre az oktatás modernizációját. Meghívjuk Önöket a jövő alakításába – abba a jövőbe, amelyet **nem helyettük, hanem értük** építünk.

*„Az oktatás nem költség, az oktatás befektetés.
A legjobb befektetés, amit egy ország valaha is tehet.”*